

แนวทางการดำเนินงานโรคไข้เลือดออก ปี ๒๕๖๑

ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคไข้เลือดออกอำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน

โรคไข้เลือดออกก็ยังคงมีการระบาดอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน ดังนั้น เพื่อสกัดกั้นการแพร่ระบาดของโรคซึ่งมีอยู่กลายเป็นพาหะ จึงจำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะในระดับพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชน ต้องเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงจะสามารถลดผลกระทบในด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ได้

ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคไข้เลือดออกอำเภอนาน้อย จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้ทุกตำบลมีมาตรการในการควบคุมและป้องกันโรคจากทุกภาคส่วน ทั้งการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย รณรงค์ให้ความรู้ พ่นหมอกควันทำลายยุงตัวแก่ และมาตรการชุมชน อย่างต่อเนื่องทำให้มีผลสำเร็จในการควบคุมโรค ตามบทบาทภารกิจและแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑. แจ้งประชาสัมพันธ์ความรู้ การควบคุม และป้องกันโรคไข้เลือดออก ทางเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง

๒. ทบทวนมาตรการ และกิจกรรมโครงการ แบบบูรณาการกับภาคส่วนในพื้นที่ เน้นให้ประชาชนร่วมมือในการควบคุมและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบริเวณบ้านและในชุมชนทุก ๗ วัน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก

๓. ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สืบค้นและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในละแวกบ้านที่รับผิดชอบ ทุก ๗ วัน และรายงานผลการปฏิบัติงานให้ รพ.สต. ทุกเดือน

๔. ให้สถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ รณรงค์ สืบค้น และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ทุก ๗ วัน

๕. กรณีที่พบผู้ป่วยทุกราย ให้ SRRT ในพื้นที่ ออกสอบสวนโรคเมื่อได้รับแจ้งทันที และรายงานการสอบสวนโรคเบื้องต้นให้ศูนย์ฯทราบ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง และส่งรายงานการสอบสวนโรคฉบับสมบูรณ์ ภายใน ๗ วัน

๖. การพนเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย ที่ผ่านมามีการพ่นที่ไม่วิธี ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทำให้ยุงดื้อยา และเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ มีผลลดจำนวนยุงในระยะสั้น จึงกำหนดแนวทางในการพ่นเคมี ดังนี้

๖.๑ หากพบผู้ป่วย หลังจากได้รับรายงาน ภายใน ๑ วัน ให้ดำเนินการควบคุมแหล่งแพร่โรค (หมู่บ้านหรือชุมชน) โดยพ่นสารเคมีในบ้านผู้ป่วย และพื้นที่รอบบ้านผู้ป่วยในรัศมีอย่างน้อย ๑๐๐ เมตร การพ่นสารเคมีควรดำเนินการ ๔ ครั้ง คือในวันที่พบผู้ป่วย และวันที่ ๑ ๗ และ ๑๔ หลังจากพ่นวันแรก

๖.๒ หากเกิดมีผู้ป่วยกระจายทั่วไปในชุมชนหรือหมู่บ้าน ควรพ่นทุกหลังคาเรือนในชุมชน และควรพ่นเคมีให้มีบริเวณกั้นกลาง (Barrier Zone) ที่ปลอดภัยรอบชุมชนนั้นด้วย หากมีหมู่บ้านอื่นอยู่ข้างเคียง ก็ควรพิจารณาพ่นเคมีเพิ่มเติมให้แก่หมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงนั้นด้วย

๗. กรณีไม่สามารถควบคุมการระบาดของโรค เกิดผู้ป่วย Generation ที่ ๒ ขึ้นไป ในพื้นที่ (นับจากผู้ป่วยรายแรก) ให้ควบคุมยุงตัวแก่ โดยการพ่นละอองฝอย ทั้งหมู่บ้าน

๘. มีการติดตามการดำเนินการตามบทบาทภารกิจและแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอนาน้อย ในที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอนาน้อย (คปสอ.น่าน้อย) และที่ประชุมประจำเดือนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอนาน้อย ทุกเดือน